

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski (przewodniczący)

SSN Adam Redzik (sprawozdawca)

SSN Maria Szczepanec

w sprawie z protestu wyborczego W. W.
przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, Przewodniczącego
Okręgowej Komisji Wyborczej nr [...] w S. i Prokuratora Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych 30 lipca 2020 r.,

**wydaje opinię, że zarzut naruszenia art. 26 § 2 Kodeksu
wyborczego jest zasadny, ale stwierdzone naruszenie nie miało
wpływu na wynik wyborów.**

UZASADNIENIE

I.

W. W. (dalej: Wnosząca protest) 16 lipca 2020 r. wniosła protest przeciwko
wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: Prezydent RP), z powodu
nieprawidłowości, które polegały na umieszczeniu jej w dwóch spisach wyborców,
co dawało jej możliwość dwukrotnego oddania głosu.

Zdaniem Wnoszącej protest sytuacja ta miała wpływ na przebieg
głosowania, wynik głosowania i wynik wyborów, ponieważ przeczyła zasadzie
równości wyborów, zgodnie z którą każdy obywatel uprawniony do głosowania ma

jeden głos. Wnosząca protest wyraziła obawę, że możliwość dwukrotnego głosowania mogła zostać nadużyta, a w przypadku częstego występowania takiego incydentu, sytuacja ta mogła wpłynąć na wynik wyborów.

Wnosząca protest wniosła o stwierdzenie nieważności wyboru Prezydenta RP.

II.

II.1. Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej nr [...] w S. (dalej: OKW) wniósł o oddalenie protestu. Wskazał, że z ustaleń dokonanych w Urzędzie Miasta S. wynika, że Wnosząca protest dopisała się do spisu wyborców w obwodzie w S. Informacja ta została przekazana do Urzędu Gminy S. (Wnosząca protest wcześniej dopisała się do spisu wyborców na terenie tej właśnie gminy). Niezależnie Wnosząca protest była ujęta w rejestrze wyborców w gminie S. Przewodniczący OKW zaznaczył, że nie sposób ustalić, dlaczego nie została ona w tej sytuacji wykreślona ze spisu wyborców w gminie S. (skreślono ją w gminie S., ale stamtąd informacja nie dotarła do gminy S.).

Przewodniczący OKW podkreślił jednak, że sytuacja ta nie miała żadnego wpływu na wynik wyborów, gdyż Wnosząca protest wzięła udział w głosowaniu tylko raz – w S.

II.2. Prokurator Generalny wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu, jako niespełniającego wymogów ustawowych, z uwagi na niewykazanie przy pomocy przedstawionych dowodów, że Wnosząca protest była ujęta w dwóch spisach wyborców jednocześnie.

III.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W świetle art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, wyborcy przysługuje prawo wniesienia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP na zasadach określonych w ustawie. W przypadku wyborów, których dotyczy protest, jest to ustawa z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego

(Dz.U. 2020, poz. 979; dalej: u.wyb.2020). Ustawa ta określa zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta RP zarządzonych w czerwcu 2020 r., w związku z ogłoszonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanem epidemii. W zakresie nieuregulowanym w tej ustawie, zgodnie z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu wyborczego (dalej: k.wyb.).

Zgodnie z art. 15 ust. 2 u.wyb.2020, protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 3 dni od dnia podania wyniku wyborów do publicznej wiadomości przez PKW.

Według art. 82 § 1 k.wyb., protest przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub z powodu naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Postępowanie z protestu wyborczego ma więc na celu zapewnienie wyborcom ochrony prawnej przed przestępstwami i deliktami wyborczymi, które utrudniają lub uniemożliwiają im korzystanie z praw wyborczych w nieskrępowany i efektywny sposób (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 listopada 2019 r., I NSW 301/19).

Z kolei art. 323 k.wyb. stanowi, że w wyniku merytorycznego rozpoznania protestu Sąd Najwyższy wydaje opinię zawierającą ustalenia co do zasadności zarzutów protestu, a w razie potwierdzenia zasadności zarzutów – ocenę, czy przestępstwo przeciwko wyborom lub naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego miało wpływ na wynik wyborów. Natomiast zgodnie z art. 26 § 2 k.wyb., wyborca może być wpisany tylko do jednego spisu wyborców. Zarzut sformułowany przez Wnoszącą protest jest więc zasadny. Niemniej jednak naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego nie miało wpływu na wynik wyborów, gdyż Wnosząca protest oddała głos tylko raz. Nie wykazano przy tym, aby takie naruszenie wystąpiło wielokrotnie, w odniesieniu do innych osób.

Z przedstawionych wyżej względów, na podstawie art. 323 § 1 i 2 k.wyb. w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 oraz w zw. z art. 321 § 3 i art. 82 § 1 k.wyb., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

